

Veiliger werken met de verreiker

Nieuwe EN 15000-norm wordt per 1 september 2010 van kracht

Voor velen is een verreiker gewoon een multifunctionele machine waarmee je kunt heffen, graven en hijsen en die je - met platform of manbak - kunt inzetten als hoogwerker. Bij al die functies hoort een passende beveiliging. Met ingang van 1 september moeten alle nieuwe verreikers conform de nieuwe EN 15000-norm zijn uitgerust met een lastmomentbegrenzer.

Wat we ons niet altijd realiseren, is dat juist het gebruik bepaalt aan welke veiligheidseisen de machine moet voldoen. In basis is een verreiker met palletvorken een hefwerktuig (ondersteunende last) met een variabel bereik, zoals beschreven in de norm EN 1459. Wanneer de telescoperende machine wordt ingezet met hoogwerkerbak of -platform dient de verreiker te zijn uitgerust met extra voorzieningen voor bediening, stabiliteit en veiligheid, om reden dat je mensen vervoert. Deze eisen zijn verwoord in de norm EN 280. Bedenk overigens dat de standaard-verreiker niet over de voorzieningen beschikt die in de EN 280 staan beschreven. Raadpleeg dus uw dealer of importeur voordat u een hoogwerkerbak monteert.

Strenger begrensd

Vanaf 1 september 2010 worden er aan alle verreikers strengere eisen gesteld. Dan wordt de nieuwe EN 15000-norm van kracht. De belangrijkste wijziging is dat alle starre en

roterende verreikers moeten worden uitgerust met een lastmomentbegrenzer in plaats van de tot op heden geleverde lastmomentbewaking of overlastsignalering. Het belangrijkste verschil is dat een lastmomentsignalering alleen met piepjes en rode lampjes waarschuwt dat de verreiker op een bepaalde hoogte en vluchtbereik te veel last op de vorken heeft en vervolgens pas blokkeert. Je kunt in die 'gevaarzone' dan toch nog heel even verder of hoger reiken. Bij de nieuwe machines met lastmomentbegrenzer is er geen gevaarzone meer en wordt bij bijna-overbelasting de toevoer van hydraulische olie geblokkeerd, zodat u de giek niet verder kunt uitschuiven of optoppen (heffen). Alleen inschuiven of aftoppen is dan nog mogelijk.

Onze vragen aan importeurs van verreikers leveren diverse reacties op. JCB heeft vrijwel alle verreikers uitgerust conform de eisen van de EN 15000-norm. De Engelse fabrikant kiest voor een lastmomentbegrenzer die de belasting op de achteras meet. Een productspecialist van

Wat betekent het voor u?

- De EN 15000-norm gaat uit van alle nieuw geleverde verreikers vanaf 1 september 2010. Uw huidige verreikers hoeft u niet achteraf te laten uitrusten met een lastmomentbegrenzer.
- Nieuwe verreikers met lastmomentbegrenzer zijn niet minder sterk dan dezelfde modellen met een lastmomentsignalering. Het is wel zaak dat u goed oplet bij het rijden met een last, omdat in veel gevallen de dynamische veiligheidswaarde is verhoogd.
- Het zou kunnen zijn dat u in extreme gevallen (hoog lossen of v r horizontaal reiken met een last) toch capaciteit tekort komt in vergelijking met een vorige machine. Raadpleeg vooraf het last-vluchtdiagram of beproef de machine voordat u deze aanschaft.
- Voor verreikers die worden ingezet als hoogwerkers geldt dat ze moeten worden uitgerust met extra voorzieningen, beveiligingen en een goedgekeurde manbak of platform. Wend u daarvoor tot de importeur of gespecialiseerde bedrijven als Gebr. Koerts Techniek of Nijhuis Engineering, beide gevestigd in Dronten.
- Voor verreikers met hijsgieken gelden de normen en keurings-eisen voor mobiele kranen (zie kaderstuk 'Hijsen').

JCB meldt dat waarschijnlijk alle merken en typen verreikers niet inleveren op hefcapaciteit, al zou je dat denken. Veel fabrikanten hebben namelijk de kritische dynamische waarde (rijden met last) in de lastmomentnegrenzer aangepast (verhoogd) naar het niveau van de statische waarde (stilstaand en eventueel afgestempeld heffen). Die statische heflast ligt op circa 75 procent van de kieplast van de verreiker. Manitou meldt dat het sinds dit jaar alle verreikers uitrust met een lastmomentbegrenzer. Op de starre machines zit een zelf ontwikkeld systeem, voor de roterende modellen blijft Manitou bij de meer uitgebreide 3B6-lastmomentbeveiligers. Beide systemen functioneren met een rekstrook op de achteras. De reden voor de keuze voor de 3B6-lastmomentbegrenzer op de roto's heeft te maken met het feit dat de EN 15000-norm niet kijkt naar lasten die over de zijkant worden geheven. Nu zijn de meeste merken roterende verreikers af-fabriek al uitgerust met lastmomentbegrenzers die uitgebreid zijn met een last-vluchtdiagram voor heffen over de zijkant. Overigens gebeuren juist de meeste ongevallen wanneer wordt gereden met een last over de zijkant of zwenkend naar de zijkant in ruw, oneffen terrein.

Altijd ingeschakeld

Andere fabrikanten kiezen voor drukopnemers (topcilinder) of sensoren op de achteras. De systemen zijn altijd ingeschakeld, ook wanneer de verreiker wordt ingezet met een grondbak. Manitou verzekert ons dat bestaande modellen niet terugvallen in hefcapaciteit. En nog meer goed nieuws: de montage van een lastmomentbegrenzer heeft bij Manitou en JCB nauwelijks consequenties voor de prijs, ook niet voor de voorziening in het hydraulische systeem. Sennebogen kiest voor zijn multifunctionele hijskraan annex verreiker en hoogwerker, de 608, voor een op telescoopkranen ge nte oplossing met een druksensor op de topcilinder, in combinatie met een hoek- en een lengtegever op de giek. Claas-verreikers - gebouwd door Kramer - zijn inmiddels ook uitgerust met een lastmomentbegrenzer.

Tekst: **Michiel Pouwels**

Foto's: **CUMELA Communicatie**

JCB heeft vrijwel alle verreikers reeds uitgerust conform de EN 15000-norm. Het merk koos voor een lastmomentbegrenzer die de belasting op de achteras meet.

Verreikers met hoogwerkerplatforms dienen te voldoen aan de eisen zoals gesteld in de EN 280-norm.

Hijsen

Wanneer de verreiker is uitgerust met een hijsgiek met lier, zelfs met een kleine giek, verandert de machine wettelijk gezien in een mobiele hijskraan die vrijhangende lasten verplaatst. In dat geval moet de verreiker worden uitgerust met een lastmomentbegrenzer. Dat kan bij aankoop van de machine meteen of achteraf geschieden door de importeur of dealer of door een gespecialiseerd bedrijf. Ook verreikers die al in gebruik zijn en waarvoor achteraf een hijsgiek wordt gekocht of gehuurd, dienen conform de daarvoor geldende norm EN 13000 te worden uitgerust met een lastmomentbegrenzer. Wanneer de verreiker met hijsgiek en lasthaak een hijscapaciteit heeft van meer dan tien tonmeter (meer dan tien ton last op een meter werkbereik), dan moeten de verreiker en de giek tegelijkertijd worden gekeurd conform het 'hijskranenregime': eens per twee jaar door een door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aangewezen keuringsinstelling als Aboma, SGS of TÜV. Verreikers met hijscapaciteiten van meer dan tien tonmeter moeten worden bediend door een machinist die in het bezit is van een geldig TCVT-certificaat (hijsbewijs).